

HÍVOM A CSALÁDOKAT

Kedves családok és házaspárok, kedves családokat szerető szerzetes- és paptestestvérek, kedves mindnyájan, akik a család és az élet mellett álltok!

Lezárult a Szent Erzsébet év melyben Szent Erzsébetet ünnepeltük, az ő nyomába eredtünk, próbáltuk felfedezni életszentsége titkát. Megtapasztaltuk, hogy – amint kortársai is mondták, - világtító fánya ő számunkra.

2008-ban hívom a családokat Isten megtestesült szavának ünneplésére! A jövő évet a magyar történelmi Egyházak a Biblia évének hirdették meg. Jó alkalom ez arra, hogy családi közösségeink kapcsolata megújuljon a Bibliával. Ünnepeljük a Bibliát, éljük meg, örülünk neki, hiszen ez Isten hozzánk írott szerelmes levele. Legyen a Biblia tápláló erőforrásunk, mindennapi kenyerünk, és törjük meg ezt a kenyeret, osszuk szét a családban, közösségeinkben, barátainkkal, mert üzenetét csak az tudja magáévá tenni, aki megosztja, aki nem akarja magának kisajátítani. Isten szava testesült meg a Bibliában, vált mindnyájunk számára elérhetővé. A szó azonban csak hordozza az üzenetet, a szívünkbe kell fogadnunk ahhoz, hogy életté váljon bennünk.

A Biblia Isten szava, és ahogy a szó által találkozunk egymással, úgy találkozhatunk Isten szava által magával Istennel. „A hit szemével megláthatjuk Jézus titokzatos jelenlétét a ránk hagyott különböző jelekben. Jelen van ő elsősorban a Szentírásban, melynek minden része róla beszél (vö. Lk 24,27.44–47)”. (EE 22.)

„Krisztus arcának szemlélése arra irányít bennünket, amit a Szentírás mond nekünk róla. Ezen a könyvön kezdettől fogva végigvonul az ő misztériuma, mely az Ószövetségben még elfátyolozva van csak jelen, az Újszövetségben azonban már teljesen föltárul, olyannyira, hogy Szent Jeromos határozottan állíthatja: „A Szentírás nem ismerése magának Krisztusnak a nem ismerése”. Lehorgonyozva a Szentírásban, megnyílunk a Lélek tevékenysége előtt (vö. Jn 15,26), aki maga ez írások forrása, valamint az apostolok tanúságtétele előtt (vö. uo., 27), akik elevenen megtapasztalták Krisztust: szemükkel látták, fülükkel hallották, kezükkel érintették (vö. 1 Jn 1,1) az élet Igéjét.” (NMI 17)

A Biblia erőforrás számunkra „mert amint lehull az eső és a hó az égből, és nem tér oda vissza, hanem megitatja a földet, termékennyé és gyümölcsözővé teszi, magot ad a magvetőnek és kenyeret az éhezőnek, úgy lesz az én ígém is, mely számból kijön: nem tér vissza hozzám eredménytelenül, hanem megteszi, amit akarok, és véghezviszi, amiért küldtem. „(Iz 55, 10)

II. János Pál pápa így fogalmazott: „A Szentírás változatlanul kincsesház az Egyház és minden keresztény számára: az Ige figyelmes tanulmányozásában táplálékot és erőt találunk minden nap küldetésünk teljesítéséhez. Vegyük kézbe ezt a könyvet! Az Úrtól fogadjuk el, aki állandóan kínálja nekünk Egyháza által (vö. Jel 10,8). Nyeljük le és emésszük meg (vö. 10,9), hogy életünk élete legyen. Aprólékosan izleljük: fáradságos lesz, de örömet fog okozni, mert édes, mint a méz (vö. 10,9–10). Be fog tölteni minket a remény, és képesek leszünk minden férfinak és nőnek átadni, akikkel csak találkozunk.” (EE 65)

A Biblia közösséget teremtő erő, megújítja családjaink és közösségeink egységét. A családot összetarthatják a közös emlékek, élmények, de összetarthatja Isten élő szava is. Ahogy egy országot egyesít az alkotmány, úgy képes eggyé tenni Isten ígéje családjainkat, családközösségeinket. „Különösen az fontos, hogy az Ige hallgatása eleven találkozássá adjon alkalmat, a lectio divina ókori, de ma is aktuális hagyományának megfelelően, amelynek segítségével megtalálhatjuk a bibliai szövegben azt az eleven ígét, mely cselekvésre szólít, irányt jelöl ki és életet alakít.” (NMI 39)

Mócsy Imre jezsuita atya mondta: a Bibliát egységben az Isteni szerzővel, egységben az emberi szerzővel, egységben azzal, akié a könyv, azaz az Egyházzal kell olvasni. A szentírás mélységéhez akkor juthatunk el, ha egységben vagyunk azzal, aki a szentírást sugallta, a Szentlélekkel, ha egységben vagyunk

az emberi szerzővel, vagyis ha tárgyi ismereteim vannak az adott könyv szerzőjéről, műfajáról, keletkezési háttéréről, és ha egységben vagyok az Egyházal. Könnyen zsákutcába juthat bibliaolvasásunk, ha hiteles kommentároknak nem nézünk utána, mi is a helyes értelme az adott szónak, mondatnak, vagy műfajnak. Sok biblikus könyv, Biblia-kalauz van, amelyek hozzásegíthetnek bennünket, hogy változatosan olvassunk Bibliát. Vigyázzunk azonban a bibliamagyarázatokkal, ma se szeri se száma az áltudományos, szenzációhajhász műveknek, melyek általában az Egyház tanításával ellentétes tartalmakat fejtenek ki.

Álljon itt néhány ötletet: mit tehetünk azért, hogy a Biblia évében a Szentírás méltó helyet kapjon életünkben. Szép az, ha minden családtagnak van saját Bibliája, de helyezzünk otthonainkban ünnepélyes helyre egy családi Bibliát is! Születésnapon, névnapon, házassági évfordulón üres közhelyek ismételtetése helyett köszönhetjük egymást rövid szentírási szakasszal. Szép szokás volt régen, különösen protestáns családokban, hogy a családi Bibliába, „az Élet Könyvébe” bejegyezték a születési, halálozási és házasságkötési dátumokat és más jeles eseményeket, így mintegy Isten oltalma alá helyezték szeretteiket. Családcsoportok megkérhetik lelkipásztorukat: adja át ünnepélyesen a csoport tagjainak, a családoknak az összegyűjtött, megáldott Bibliákat. Házascsoportjainkban minden foglalkozáson kapjon helyet és időt a Biblia. Szentírási ismereteinket a csoporton belüli megosztva gazdagodunk magunk is, társaink is. A Biblia éve jó alkalom arra is, hogy protestáns testvéreink házascsoportjaival közösen olvassunk Bibliát. Szentírást minden évben ajándékozhatunk barátainknak, családtagjainknak, ez az egyetlen könyv a világon, amely sohasem lesz túlhaladott, sohasem évül el.

A Biblia évében ismerjük meg jobban a Szentírást, mit tanít a házasság titkáról, az életről és a családról, az emberi méltóságról, arról, hogy miként lehet boldog az ember. Az egyes hónapok programja röviden:

Január: A közéletben, jogi fórumokon, még a parlamentben is újra meg újra felvetődik a kérdés, hogyan is lehet a házasságot meghatározni, mely kapcsolatokat tekinthetjük a házassággal egyenértékűnek. A Teremtő Atya eldöntötte a kérdést: *A házasság egy férfi és egy nő életre szóló szövetsége.* Az egészséges házasságban a férfi férfiként, a nő nőként van jelen. Izgalmas feladat azonban megtalálni a helyes arányokat a szerepek vállalása és az egymás kölcsönös segítése között mind a családban, mind a társadalomban.

„Azon a napon, amelyen Isten az embert teremtette, az Isten hasonlatosságára alkotta. Férfinak és nőnek teremtette, megáldotta, és embernek nevezte el őket, azon a napon, amelyen teremtette.” (Ter 5, 1-2)

Február: A házasság Teremtő alkotta intézményét Jézus olyan szentséggé emelte, amelyben állandón a szeretne jelen lenni a vizet borrá változtató erejével.

„...menyegző volt a galileai Kánában. Ott volt Jézus anyja, és Jézus is hivatalos volt a menyegzőre tanítványaival együtt. ... Jézus ezzel kezdte meg csodajeleit a galileai Kánában. Kinyilatkoztatta dicsőségét, és tanítványai hittek benne.” (Jn 2,1-2 és 11)

Március: A házasság szentségi egységét ugyanaz a Lélek hozza létre, aki az egység Lelke a Szentháromságban, az Egyházban. Ha a házasság, ill. a családtagok a Lélek vezetése alatt élnek, a szentség adta egység mélyül. A keresztény házasságot nem a tető és a falak, a „mások is így teszik” elvtelensége egyesíti, hanem a Lélek tartja össze.

„Ekkor mindnyájan beteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni, amint a Szentlélek megadta nekik, hogy szóljanak.” (Csel 2,4)

„A kegyelmi adományok különfélék ugyan, de a Lélek ugyanaz. A szolgálatok is különfélék, ... Ezt mind egy és ugyanaz a Lélek műveli, tetszése szerint osztva kinek-kinek.” (1Kor 12, 4-11)

Április: Az igazi boldogság forrása, ha megtapasztalhatom: társam a létemnek örül, nem csupán annak, amit nyújtani tudok, és ezt ki is tudja fejteni.

„Tégy engem, mint pecsétgyűrűt a szívedre, mint pecsétnyomót a karodra, mert erős a szerelem, mint a halál, és könnyörtelen a féltés, mint az alvilág, a szikrája izzó, tüzes szikra!” (ÉÉ 8,6)

„Ne hagyj el az okos és jó asszonyt, akit elnyertél Isten félelmében” (Sir 6,21)

Május: Az élet ajándék, az új élet érkezése öröm. Az „anyának érzem magam” madáchi sorok örömet és reményt kifejező szavait ma mégis sokszor fenyegetettségként éljük meg.

„Az asszony is, amikor szül, szomorkodik, mert eljött az ő órája; amikor azonban megszülte a gyermeket, már nem emlékszik a szorongatásra az öröm miatt, hogy ember született a világra.” (Jn 16, 21)

„Ez végre csont az én csontomból, és hús az én húsemból! Legyen a neve feleség.” (Ter 2,23)

Június: A szülők joga és kötelessége gyermekeiket önálló, a jó és az igazság mellett dönteni tudó emberré nevelni. A felnövekedett gyermeket azonban el is kell tudni engedni, a szülői támasz egy idő után akadállyá válhat. Az igazi szülő azonban sohasem hagyja magára gyermekét.

„»Miért kerestetek engem? Nem tudtátok, hogy nekem az én Atyám dolgaiban kell lennem?« De ők nem értették meg, amit nekik mondott. Akkor hazatért velük. Elment Názáretbe, és engedelmeskedett nekik.” (Lk 2, 49-51)

„Amikor aztán odavitték a kardot a király elé, ő így szólt: »Vágjátok kétfelé az élő gyermeket, s adjátok felét az egyiknek s felét a másiknak.« Azt mondta erre az az asszony, akié az élő fiú volt (megindult ugyanis szíve a fián): »Kérlek, uram, adjátok inkább neki az élő gyermeket, de ne öljétek meg.«” (1 Kir 24-26)

Július: Amint a megfogant élet, úgy az elaggott élet is teherként jelenik meg sokak tudatában. Keresztény gondolkodásunkban méltósága van az embernek, amely a létéből, Isten képmasságából fakad, függetlenül életkorától, egészségi állapotából. Egyházunk a három nemzedék együttműködésére hívja a családot. Nem megengedhető, hogy az idősödő ember kirekesztődjék a családból. A Biblia tanúsága szerint az Úr sokszor idős emberek által tett a jövőért.

„Ha eggyel el is lehet bánni, ketten azonban ellenállnak neki; a hármas kötél pedig el nem szakad egyhamar.” (Préd 4,12)

„... ahova te méysz, oda megyek én is, s ahol te laksz, ott lakom én is.” (Rút 1, 16)

Augusztus: A keresztény házasság és család lelki tápláléka Isten igéje és a szentségek. Vajon mennyire élünk az Isten adta ajándékok lehetőségével? Vajon arányban áll-e az anyagi szükségletekre irányuló erőfeszítésünk a szellemi töltekezésre fordított energiánkkal?

„Mert Isten szava eleven és hatékony, áthatóbb minden kétélű kardnál, behatol és szétválasztja a lelket és a szellemet, az ízeket és a velőket, s megítéli a szív gondolatait és szándékait.” (Zsid 4,12)

„Én vagyok az élet kenyere. Aki hozzám jön, nem fog éhezni, és aki bennem hisz, sohasem szomjazik meg.” (Jn 6,34)

„Legyetek tehát éberek, mert nem ismeritek sem a napot, sem az órát.” (Mt 25, 13)

Szeptember: A világosság fénylik, a só ízesít, a megélt hit túlcsondul. Az Isten igéjével és a szentségekkel töltekező házasság és család hivatott gazdagságának megosztására a Jézusi missziós parancs lelkületével.

„Úgy világítson a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jótetteiteket és dicsőítsék Atyátokat, aki a mennyekben van.” (Mt 5, 16)

„Menjetek tehát, és tegyetek tanítvánnyá minden népet. ... és tanítsátok meg őket arra, hogy megtartsák mindazt, amit parancsoltam nektek! És íme, én veletek vagyok minden nap a világ végéig!” (Mt 28, 19-20)

Október: A társadalomnak szüksége van a család nyújtotta értékekre, de fontos, hogy a társadalom is értékelje a család szolgálatait. Családbarát társadalomra van szükség, mert ha elfogy a levegő a család körül, képtelen betölteni hivatását, ennek pedig az egész társadalom látja kárát.

„»Uram, a mínád tíz mínát hozott.« Erre azt mondta neki: »Jól van, jó szolgálom, mivel a kevésben hű voltál, hatalmad lesz tíz város felett.«”(Lk 19, 16)

November: Mindenkinek – egyénnek és családnak egyaránt – szüksége van ételre, italra, lakásra, ruházatra, az élet minősége azonban nem az anyagi javak bőségétől függ. A boldog család egyszerűsége törekszik és figyel arra, hogy a többi családnak is jusson a mindennapi kenyérből. A családok szolidáris közössége hozzájárul az életminőség növekedéséhez.

„Ezt parancsolja az Úr: »Szedjen belőle mindenki annyit, amennyi élelemre szüksége van: ... a sátratokban lakó személyek számához mérten!« ... és sem azé nem lett több, aki többet szedett, sem azé nem lett kevesebb, aki kevesebbet szedett. Mindenki annyit gyűjtött, mint amennyit megehetett.” (Kiv 16, 16-18)

„Gazdagok nyomorba juthatnak s éhezhetnek, de akik az Urat keresik, semmi jót sem nélkülöznek.” (Zsolt, 34/33/ 11)

December: A házasság szentsége a Vőlegény-Krisztus szeretetét hivatott megjeleníteni a Menyasszony-Egyház felé. A hitvesi szeretet kölcsönösségén nyugvó házasság beteljesedése: a menyasszony egyház tagjaként részesedni a vőlegénnyel való találkozás örömeiben, asztalhoz telepedni, részesedni mennyek országának lakomájában.

„Örvendezzünk és vigadjunk, és adjuk meg neki a dicsőséget, mert eljött a Bárány menyegzője és a jegyese felkészült! Megadatott neki, hogy ragyogó és fehér gyolcsba öltözzék; a gyolcs ugyanis a szentek igaz cselekedetei.” (Jel 19 7-8)

HÍVOM A CSALÁDOKAT, nagy szentírásolvasásra és az Új Ember Kiadó, a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat és a MAKACS közös szentírásolvasó pontszerző játékára. Minden hónapban leveleimhez fűzünk majd egy kérdést, amelyre az olvasók (családok, vagy családközösségek) elküldhetik válaszaikat. A kérdések nyomán a Szentírásnak egy olyan oldalát szeretnénk közelebb hozni, amellyel aránylag keveset foglalkozunk: Mit mond a Szentírás az asszonyokról? Milyen szerepet kaptak az Ó- és Újszövetségben? Az értékelés pontozással történik. Egy-egy kérdésre a válasz maximálisan 20 pontot ér, ehhez a neveket és a pontos szentírási helyeket kell megadni. A részleges válasz, pl. két névből csak az egyik – felezi a pontszámot, a szentírási helyek hiánya öt pont levonását vonja maga után. A válaszokat a Bibliatársulat értékeli, és az esztendő végén a legjobb válaszadók az összesített pontszámok alapján jutalomban részesülnek. A legmagasabb pontszámot elérő válaszadók jutalma egy Veretes Biblia (nagy méretű, díszes, aranyozott verettel), a második helyezett egy Családi Bibliát (nagy méretű, díszes), a harmadik helyezett pedig egy Konkordanciát kap.

A válaszokat "Szentírás Éve" jeligével az Új Ember kiadó címére küldjék: 1053-Budapest, Kossuth Lajos utca 1. vagy e-mailben a biblia@ujember.hu címre.

Bíró László
a MKPK családreferens Püspöke
a Magyar Katolikus Családegyesület elnöke